

kleuterschool

Anti- pestbeleid

Inleiding

Onze kleuterschool streeft ernaar een leeromgeving te creëren waarin **alle kinderen zich veilig, gerespecteerd en gewaardeerd voelen**. Het is het beleid van de school om actief te waken over het lichamelijk, sociaal en emotioneel welzijn van elke kleuter. Door het bevorderen van een positief en inclusief schoolklimaat, preventieve acties rond pesten en een doeltreffende aanpak van pestgedrag, wil de school ervoor zorgen dat **kinderen zich optimaal kunnen ontwikkelen en met plezier naar school komen**.

Doel van dit beleid

- Pesten binnen de schoolomgeving te voorkomen;
- duidelijk te omschrijven wat onder pesten wordt verstaan;
- concrete afspraken te maken rond signalering, aanpak en opvolging.

Pesten en ruzie: wat verstaan we daaronder?

Pesten is herhaald gedrag van één of meerdere kinderen dat een ander kind kwetst en schade toebrengt — fysiek, verbaal of sociaal. Dit kan onder meer zijn:

- fysiek: duwen, slaan, materiaal afpakken;
- verbaal: schelden, kwetsende opmerkingen;
- sociaal: buitensluiten, roddelen.

Pesten is berekend iemand pijn willen doen, iets vernielen of iemand laten merken dat hij waardeloos is. En dat gebeurt telkens opnieuw!

Ruzie maken daarentegen mag, hoe raar het ook klinkt. Het helpt kinderen om sociale vaardigheden te ontwikkelen.

Plagen versus pesten

Plagen	Pesten
Onschuldig, met humor, niet algemeen	Berekend: doelbewust en gepland
Van korte duur en ongepland	Aanhoudend en systematisch
Op gelijke voet, is te verdragen	Ongelijke strijd
1 tegen 1	Eén tegen allen/kliekje
Niet systematisch	Gebeurt vaak door dezelfde personen
Wisselend slachtoffer	Doel: kwetsen

Geen pijn/korte pijn/snel vergeten Plooiën zijn snel glad gestreken De groep blijft zichzelf	Verregaande gevolgen, moeilijk herstel Groep deelt in de klappen en verandert
--	--

Pesten gebeurt niet eenmalig, maar is een langdurig of terugkerend proces dat vaak erger wordt. De pester(s) zijn sterker (fysiek, verbaal, of populairder) dan het slachtoffer, dat zichzelf moeilijk kan verdedigen. Daders genieten ervan, het geeft hun status of macht. Het doel is om iemand pijn te doen, te vernederen of te intimideren. Vaak zijn er omstanders aanwezig, die het pesten kunnen aanmoedigen of passief toekijken (buitenstaanders). Pesters camoufleren hun gedrag vaak als "plagen" of "grapjes" om verantwoordelijkheid te ontlopen.

Verankering in onze onderwijsdoelen

Onze doelstellingen omtrent omgangsvormen, sociale vaardigheden en welbevinden sluiten aan bij de minimumdoelen voor kleuteronderwijs zoals vastgelegd door de Vlaamse overheid. Deze minimumdoelen vormen de gemeenschappelijke verwachtingen over wat kleuters moeten ontwikkelen op het einde van hun kleuterloopbaan en omvatten ook aspecten inzake sociale vaardigheden en gedrag.

[Nieuwe minimumdoelen kleuteronderwijs voor attitudes \(Vlaanderen\)](#)

Identiteit en respect

De kleuters weten dat iedereen meetelt en uniek is, met eigen sterktes, talenten en voorkeuren.

De kleuters weten dat mensen kunnen verschillen in sekse, etniciteit, geloof, uiterlijk en geaardheid.

De kleuters kunnen respectvol omgaan met verschillen tussen mensen in hun omgeving en op school.

De kleuters kunnen gelijkenissen benoemen tussen mensen.

De kleuters kunnen hun noden en fysieke en morele grenzen kenbaar maken

Veiligheid

De kleuters kennen een ruime woordenschat en diverse strategieën om emoties te herkennen, te uiten, te benoemen en erop te reageren.

De kleuters kunnen een aangewezen volwassene hulp vragen of aanspreken wanneer nodig.

De kleuters kunnen volgens de klas- en schoolafspraken:

- zelfstandig en samen werken en spelen;
- sociale formules hanteren, waaronder groeten, uitnodigen om mee te doen en bedanken.

Link met het ROK kader

R2: De school streeft naar welbevinden en betrokkenheid bij alle lerenden en het schoolteam en naar tevredenheid bij ouders en bij andere relevante partners.

B2: Het schoolteam biedt begeleiding zowel op het vlak van leren en studeren, onderwijsloopbaan, psychisch en sociaal functioneren als preventieve gezondheidszorg.

V1: Het schoolteam en de lerenden creëren samen een positief en stimulerend school- en klasklimaat. de doelen en de beoordelingscriteria

BL12: De school ontwikkelt en voert een doeltreffend beleid met het oog op de fysieke en mentale veiligheid van de leef-, leer- en werkomgeving.

Linken met schooleigen documenten rond:

- decreet leerlingbegeleiding
- gezondheidsbeleid
- bouwsteen verbindend schoolklimaat
- beleid rond omgaan met diversiteit in de kleuterschool
- beleid rond kwetsbaarheid en armoede in de kleuterschool
- zorgbeleid

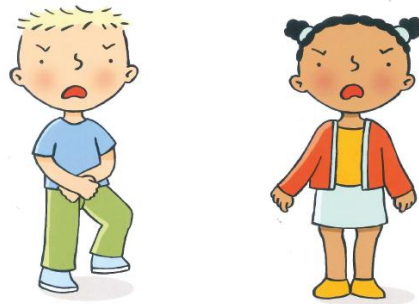
Aanpak in onze school

Op schoolniveau

- Vanaf schooljaar 2022-2023 gelden er op onze school 6 leefregels. Deze leefregels vormen het DNA van onze school. IEDEREEN kent ze, ze hangen op de speelplaats en in elke klas. Deze leefregels zijn de minimumregels waar iedereen zich dient aan te houden om op een fijne manier met elkaar te kunnen samenspelen en samenwerken. Deze regels worden zichtbaar gemaakt via de prenten van Cas en Lisa, een methode om te werken rond sociale en emotionele vaardigheden. Wanneer sommige leerlingen het moeilijk hebben om zich aan deze leefregels te houden, worden zij hierop aangesproken door de leerkrachten.

Word rustig.

Zeg stop.

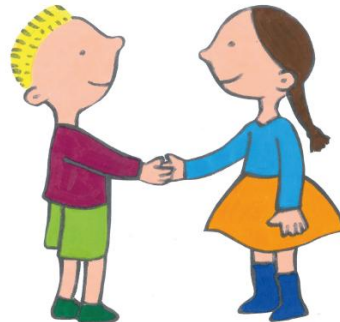
Speel met iemand anders.

Praat het uit.

Zeg sorry.

- Tijdens de middagpauze voorzien de leerkrachten materiaal om te spelen op de speelplaats. Zie speelplaatsbeleid met afsprakenkader.
- We werken ook aan de sociale- en emotionele vaardigheden met de Junglemaatjes.
We leren het junglelied en dans aan op schoolniveau.

Op klasniveau

- In de loop van het schooljaar worden er verschillende klas- en schoolactiviteiten georganiseerd waarbij veel aandacht gaat naar een goede groepssfeer. We denken hierbij aan daguitstappen, feestactiviteiten zoals carnaval- Kerst- verjaardag vieren,...
- We starten ook met de gouden weken in september waarbij routines- en afspraken centraal staan, alsook het welbevinden van de kleuters en groepsvorming van de hele klas.

- Elke klasleerkracht gaat aan de slag met volgende methodieken: Cas en Lisa & Junglemaatjes en werken rond gevoelens bv met de gevoelsmeter van Junglemaatjes. Deze hebben specifieke kleuren bij ieder gevoel waarin de kleuters zich kunnen herkennen.
- Elke klasleerkracht heeft de handpoppen van Junglemaatjes en Cas en Lisa in zijn klas waarmee kan teruggekoppeld worden naar de afspraken.
- In de klas- en schoolbibliotheek zijn geschikte boekjes aanwezig rond dit thema.
- In elke klas hangt de respect- cirkel die aangebracht wordt bij de kleuters: respect voor anderen- voor jezelf en voor het materiaal.
In het begin van het schooljaar worden deze regels besproken en uitgelegd wat respect betekent. In de loop van het klasgebeuren wordt daarnaar teruggekoppeld wanneer het nodig is.

- In elke klas is er een stop-bankje. Dit wordt gebruikt als time-out voor kleuters die ongewenst gedrag vertonen in de klas. Op die manier krijgen ze de kans om aan zelfreflectie te doen en indien nodig met de juf en eventueel klasgenootje in gesprek te gaan over wat er gebeurd is.

Afspraken bij kleine ruzies en conflicten op schoolniveau

- Wanneer kleuters ruzie maken over kleinigheden moeten zij aan elkaar kunnen duidelijk maken dat er een einde aan moet komen. We hanteren hiervoor de **STOP-methode (zie leefregels)**, een veelgebruikte methode om kinderen te leren hoe met elkaar om te gaan. Een kind dat iets als onaangenaams ervaart, zegt STOP en geeft zo aan dat de andere te ver gaat. Als het andere kind daar niet op reageert en 'door de stop gaat' dan wordt het probleem gemeld bij de leerkracht.
- Vervolgens verwijst de leerkracht de twee kleuters naar de vriendenmuur met de leefregels op onze speelplaats om samen het probleem uit te praten.
- Met dit stappenplan willen wij onze kleuters helpen om te leren hoe je conflicten en ruzies kan oplossen, hoe ze kunnen communiceren met elkaar over wat er gebeurde en wat ze nodig hebben om het weer goed te maken. Wij willen kleuters versterken in hun sociale vaardigheden en hen de tools geven om met conflicten om te gaan.

Afspraken bij kleine aanhoudende ruzies/ pestsituaties op schoolniveau

- Wanneer deze kleine ruzies herhaaldelijk plaatsvinden, wordt dit aan de leerkracht of toezichter gemeld.
- De leerkracht zal gedurende een bepaalde periode de situatie observeren. Er volgt een gesprek waarin de betrokken kleuters zoeken naar een mogelijke oplossing voor hun probleem
- De betrokken kleuters proberen hun oplossing toe te passen.
- Indien nodig worden andere collega's ingeschakeld en wordt dit gecommuniceerd door dit op het bord te schrijven in het lerarenlokaal.
- Oudergesprek bij ernstige of steeds terugkerende incidenten.
- Eventuele aanpassingen doorvoeren in klasorganisatie of spelactiviteiten

Registratie en opvolging

Incidenten worden geregistreerd bij de directie, zorgcoördinator en zorgjuffen.
Per incident:

- datum/tijd;
- betrokkenen;
- situatie;
- genomen acties;
- evaluatie;

Rollen en verantwoordelijkheden

Team

Het hele team:

- is alert voor signalen;
- werkt eenduidig volgens dit beleid;
- werkgroep welbevinden bespreekt de evolutie en knelpunten.

Leiding

De directeur:

- bewaakt de implementatie van het beleid;
- faciliteert vorming;
- initieert evaluatiemomenten van het beleid.

Communicatie

Dit beleid wordt:

- opgenomen in het school- en pedagogisch beleidsplan;
- gedeeld met alle medewerkers;
- besproken met ouders indien nodig;

Evaluatie van het beleid

Eenmaal per schooljaar wordt een evaluatie uitgevoerd:

- wat werkt goed?;
- waar zitten knelpunten?;
- welke acties kunnen verbeterd worden?

Methodes die we gebruiken in de school

- **Methode Cas en Lisa:** Werken aan sociale vaardigheden bij kleuters en hen leren groeien in empathisch vermogen, zelfvertrouwen en communicatievaardigheden.

- **Methode Junglesmaatjes:** Unieke en complete methode om te werken aan de sociaal-emotionele vaardigheden, communicatiemethoden en het zelfbeeld van kleuters.
- De vijf jungledieren hebben elk hun eigen karaktereigenschappen en gevoelens, waardoor de kleuters zich gemakkelijker kunnen herkennen in één van de personages. Hierdoor kunnen we op kleuterniveau emoties, sociale situaties en gedrag op een laagdrempelige manier bespreekbaar maken.

